

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ГЕОДЕЗІЇ, ЗЕМЛЕУСТРОЮ ТА ГЕОІНФОРМАТИКИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан географічного факультету
 /Іван КАЛИНИЧ/
«» _____ 2024 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
РЕГЛАМЕНТАЦІЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ**

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	19 Архітектура та будівництво
Спеціальність	193 Геодезія та землеустрій
Освітня програма	«Геодезія та землеустрій»
Статус дисципліни	вибіркова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни **«Регламентация сільськогосподарських земель»** для здобувачів другого (магістерського) вищої освіти галузі знань **19 Архітектура та будівництво** спеціальності **193 Геодезія та землеустрій** освітньої програми **«Геодезія та землеустрій»**.

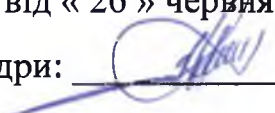
Розробники:

Романко Володимир Олександрович, к.с-г.н., доц. каф. геодезії, землеустрою та геоінформатики;

Пересоляк Владислав Юрійович, к.н. з д.у., доцент кафедри геодезії, землеустрою та геоінформатики,

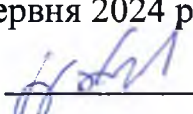
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри *геодезії, землеустрою та геоінформатики*

протокол № 10 від « 26 » червня 2024 р.

Завідувач кафедри: Владислав ПЕРЕСОЛЯК

Схвалено методичною комісією *географічного факультету*

протокол № 11 від « 28 » червня 2024 р.

Голова методичної комісії: Людвиг ПОТИШ

©Романко В.О., Пересоляк В.Ю., 2024 р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2024 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС: – 4(денна ф.н.) – 4(заочна ф.н.)	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: – 120 (денна ф.н.) – 120 (заочна ф.н.)	I	I
Кількість модулів: – 2 (денна ф.н.) – 1 (заочна ф.н.)	Семестр (рекомендований):	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,6 самостійної роботи студента – 2,7	II	II
	Лекції:	
	24	8
	Практичні (семінарські):	
	20	4
Вид підсумкового контролю: – Залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	76	108

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання дисципліни є надання студентам необхідного обсягу знань про гармонізація правових та еколого - економічних інтересів землекористувачів і вимог екологічної безпеки, оцінка рівня антропогенного навантаження як основного фактора розвитку деградаційних процесів, розробка ефективної системи заходів щодо використання та охорони земель сільськогосподарського призначення відповідно до чинних нормативно-правових актів.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні:

Здатність продукувати нові ідеї, проявляти креативність та здатність до системного мислення.

Здатність здійснювати пошук та критично аналізувати інформацію з різних джерел.

Здатність до гнучкого способу мислення, який дає можливість зрозуміти і розв'язати проблеми та задачі, зберігаючи при цьому критичне відношення до усталених наукових концепцій.

Здатність до застосування знань на практиці.

Мати дослідницькі навички.

Здатність працювати як індивідуально, так і в команді.

Здатність ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях.

Потенціал до подальшого навчання.

Відповідальність за якість виконаної роботи

Спеціальні:

Професійні компетентності магістра геодезії та землеустрою – здатності до реалізації професійних обов'язків за видами професійних робіт:

Знання основних нормативно-правових актів та довідкових матеріалів, чинних стандартів і технічних умов, інструкцій та інших нормативно-розпорядчих документів в професійній діяльності;

Уміння застосовувати та інтегрувати знання і розуміння дисциплін суміжних інженерних галузей;

Здатність застосовувати професійно-профільовані знання й практичні навички для розв'язання типових задач спеціальності, а також вибору технічних засобів для їх виконання;

Уміння досліджувати проблему та визначати обмеження, у тому числі зумовлені проблемами сталого розвитку та впливу на навколишнє середовище;

Уміння аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованих задач, критично оцінювати отримані результати та захищати прийняті рішення;

Використання відповідної термінології та форм вираження у професійній діяльності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни “**Регламентация сільськогосподарських земель**” є опанування низки навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП) впродовж навчання на освітньому рівні «Бакалавр», зданий вступний фаховий іспит при вступі на магістратуру та інше.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітніх програм “**Геодезія та землеустрій**”, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання
Знати нормативно-правові засади забезпечення питань раціонального використання, охорони, обліку та оцінки земель на національному, регіональному, локальному і господарському рівнях, процедур державної реєстрації земельних ділянок, інших об’єктів нерухомості та обмежень у їх використанні
Використовувати методи і технології землевпорядного проектування, територіального та господарського землеустрою, планування використання та охорони земель, кадастрових знімань та ведення державного земельного кадастру
Володіти методами землевпорядного проектування, територіального і господарського землеустрою, планування використання та охорони земель з врахуванням впливу низки умов соціально-економічного, екологічного, ландшафтного, природоохоронного характеру та інших чинників
Володіти методами економіко-математичного моделювання системи використання і охорони земель, інтерпретації одержаних результатів.
Застосовувати на практиці знань з землеустрою, державного земельного кадастру, земельного права, моніторингу земель для забезпечення умов сталого розвитку.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни “**Регламентация сільськогосподарських земель**”:

Очікувані результати навчання з дисципліни
У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен Знати: • отримувати та застосовувати на практиці нові знання, що стосуються останніх наукових та технічних досягнень у обраній галузі; • розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми обраної спеціальності із застосуванням сучасних технологій, теоретичних положень та методів дослідження, для розв’язання наукових і практичних завдань; • вирішувати прикладні наукові та технічні завдання за обраною спеціальністю та спеціалізацією.
Вміти: - розробити системи заходів щодо регламентації с-г земель та раціонального землекористування; - застосовувати основні принципи і методологічних засад оцінки рівня антропогенного навантаження на ґрунтовий покрив;

- освоїти та проводити аналіз методів еколого-агрохімічного обстеження земель сільськогосподарського призначення;
- визначити вплив існуючих систем землекористування на компоненти природних і антропогенних систем;
- оцінити ступінь прояву деградаційних процесів на землекористуваннях;
- розробити проект щодо еколого-економічного обґрунтування сівозміни.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни “ **Регламентация сільськогосподарських земель** ” є:

- залік;
- контрольні роботи;
- тести;
- практичні роботи
- завдання для самостійної роботи;

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: поточний контроль здійснюється у формі а) тестування готовності до лекційних і практичних занять, б) виконання завдань практичних робіт

Форма модульного контролю: визначається формами поточного контролю та формою модульного контрольного оцінювання. Останнє здійснюється (після поточного контролю) у формі письмової контрольної роботи.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік у усній формі.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота (%)					Модульна контрольна робота(%)	Сума(%)
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота(%)					Модульна контрольна робота(%)	Сума(%)
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кільк ість	Макси мальна сума балів	Кільк ість	Макси мальна сума балів
Практичні роботи (допуск, виконання та захист)	5	25	5	25
Письмове тестування при тематичному оцінюванні	5	25	5	25
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом	11	100	11	100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Оцінюється за 100-бальною шкалою і при визначенні кінцевої оцінки за модуль має ваговий коефіцієнт 0.5 (тобто складає максимум 50 балів). Виконання модульної контрольної роботи передбачає як надання відповідей на теоретичні питання, так і розв'язок задач і/або прикладів.

Робота оцінюється у 90 – 100 балів, якщо на теоретичні і практичні питання надано правильні і вичерпні відповіді.

Робота оцінюється у 82 – 89 балів, якщо є (у порівнянні з попереднім випадком) помітні, але не принципові недоліки у повноті відповіді.

Робота оцінюється у 74 – 81 балів, якщо є (у порівнянні з попередніми випадками) помітні недоліки у повноті відповіді і/або несуттєві помилки.

Робота оцінюється у 64 – 73 балів, якщо є (у порівнянні з попередніми випадками) не принципові недоліки у повноті відповіді або не принципові помилки.

Робота оцінюється у 60 – 63 бали, якщо є (у порівнянні з попередніми випадками) не принципові недоліки у повноті відповіді разом з не принциповими помилками.

Робота оцінюється у 35 – 59 балів, якщо є (у порівнянні з попередніми випадками) не принципові недоліки у повноті відповіді разом з принциповими помилками.

Робота оцінюється у 0 – 34 бали, якщо є (у порівнянні з попередніми випадками) принципові недоліки у повноті відповіді, тобто абсолютне неволодіння матеріалом.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Оцінюється за 100-бальною шкалою на основі рейтингової семестрової оцінки, тобто середнього арифметичного обох семестрових модульних оцінок. Якщо рейтингова семестрова оцінка задовольняє студента (і є позитивною, тобто перевищує 59 балів), то вона приймається в якості оцінки підсумкового семестрового контролю. У іншому випадку студент здає екзамен (залік). Ця стандартна процедура передбачає як надання усних відповідей на теоретичні питання, так і розв'язок задач і/або прикладів. Її оцінювання є абсолютно аналогічним розглянутому вище оцінюванню модульної контрольної роботи.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. Особливості використання земель с-г призначення

Тема 1. Основні засади регламентації земель

Тема 2. Особливості земель сільськогосподарського призначення.

Тема 3. Перспективи господарського розвитку сільських територій

Тема 4. Еколого-економічне обґрунтування сівозміни.

МОДУЛЬ 2. Основні принципи сталого землекористування та нормативно-законодавча база з питань організації використання земель сільськогосподарського призначення

Тема 5. Особливості оптимізації, консолідації та консервації земель сільськогосподарського призначення

Тема 6. Порядок передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення

Тема 7. Особливості оренди землі сільськогосподарського призначення

Тема 8. Зміна цільового призначення земельних ділянок сільськогосподарського призначення

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Особливості використання земель с-г призначення												
Тема 1 Основні засади регламентації земель	15	2	1			12	15	1				14
Тема 2 Особливості земель сільськогосподарського призначення	15	4	1			10	15	1				14
Тема 3. Перспективи господарського розвитку сільських територій	15	2	4			9	15	1				14
Тема 4. Еколого-економічне обґрунтування сівозміни	15	4	4			7	15	1	2			12
Разом за модулем 1	60	12	10			38	60	4	2			54
Модуль 2 Основні принципи сталого землекористування та нормативно-законодавча база з питань організації використання земель сільськогосподарського призначення												
Тема 5. Особливості оптимізації, консолідації та консервації земель сільськогосподарського призначення	15	4	3			8	15	1	2			12
Тема 6. Порядок	15	4	3			8	15	1				14

передачі земельних ділянок сільськогосподарського призначення												
Тема 7. Особливості оренди землі сільськогосподарського призначення	15	2	2			11	15	1				14
Тема 8. Зміна цільового призначення земельних ділянок сільськогосподарського призначення	15	2	2			11	15	1				14
Разом за модулем 2	60	12	10			38	60	4	2			54
Усього годин	120	24	20			76	120	8	4			108

6.3 Теми практичних занять

№ п/п	Тема	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Еколого-господарський баланс території	2	1
2	Визначення нормативної грошової оцінки земель сільськогосподарського призначення	2	1
3	Оцінка якості землекористування з використанням даних еколого-агрохімічного обстеження	2	
4	Відшкодування збитків заподіяних внаслідок перевищення допустимих рівнів антропогенного навантаження на земельні ресурси (а) внаслідок забруднення земель важкими металами, пестицидами, б) спалювання пожнивних решток)	2	
5	Оцінка рівня пестицидного навантаження на земельні ресурси	2	
6	Проектування сівозмін в основних ланках адаптивно-ландшафтного землеробства (на прикладі Українського Полісся та Лісостепу)	2	1
7	Проектування сівозмін в основних ланках адаптивно-ландшафтного землеробства (на прикладі північного та південного Степу)	2	1
8	Проектування сівозмін в основних ланках адаптивно-ландшафтного землеробства (на прикладі Карпатського регіону та Південного Криму)	2	
9	Особливості освоєння сівозміни та їх переходу від існуючої до запроєктованої	2	
10	Проектування організації використання території земель	2	
Разом		20	4

6.4. Самостійна робота

№	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Роль раціонального використання земельних ресурсів в землеустрої для здійснення захисту земель	10	14
2	Особливості організації угідь агропідприємств в умовах водної ерозії ґрунтів	10	14
3	Робоче проектування протиерозійних заходів на орних землях	10	14
4	Оцінювання впливу складу угідь на економічну стабільність території	10	14
5	Визначення ерозійної небезпеки сівозмінного масиву	9	13
6	Екологічна і економічна ефективність протиерозійної організації території і заходів по захисту від ерозії	9	13
7	Особливості проектування і розміщення водо регулюючих лісових смуг, польових шляхів, гідротехнічних споруд	9	13
8	Призначення і зміст протиерозійних заходів, що проводяться по водозбірних басейнах яружно-балкових системам	9	13
	Разом	76	108

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: мультимедійний проектор.

Програмне забезпечення електронні підручники та конспект лекцій.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

- 1 Балакірський В. Б. Проблеми консервації і використання деградованих та малопродуктивних земель / В. Б. Балакірський, М. М. Гарбуз, М. В. Червоний // Вісн. ХНАУ. – 2008. – №1. – С. 232 – 235.
- 2 Даугуль В., Алексенко А. Актуальні питання використання земель сільськогосподарського призначення органами місцевого самоврядування / В. Даугуль, А. Алексенко. — Х. : Фактор, 2018. — 176 с. ISBN 978-966-180-731-9
- 3 Землі сільськогосподарського призначення: права громадян України. Науково-навчальний посібник// За ред. докт. юрид. наук, проф. Н. І. Титової. - Львів: ПАЮ, 2005. - 368 с. ISBN 966-7651-25-08
- 4 Проблеми правового забезпечення сталого розвитку сільських територій в Україні: монографія / А.П. Гетьман, І.В. Ігнатенко, В.М. Корнієнко. – Х.: Право, 2016. – 360 с.
- 5 Раціональне використання ґрунтових ресурсів і відтворення родючості ґрунтів: організаційно-економічні, екологічні й нормативно-правові аспекти : колективна монографія / за ред. акад. НААН С. А. Балюка, чл.-кор. АЕНУ А. В. Кучера. – Х. : Смуґаста типографія, 2015. – 432 с. ISBN 978-617-7225-18-7

- 6 Роганін Ю.В., Кусяка О.Є. Організація використання земель сільськогосподарського призначення. Методичний посібник. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2010. – 60 с.

Нормативні документи

- 1 Земельний кодекс України
- 2 Закон України «Про землеустрій»
- 3 Закон України «Про оренду землі»
- 4 Закон України «Про державний земельний кадастр»
- 5 Закон України «Про охорону земель»
- 6 Постанова Кабінету міністрів України № 1134 від 02.11.2011 р. «Про затвердження Порядку розроблення проектів землеустрою, що забезпечують еколого-економічне обґрунтування сівозміни та впорядкування угідь»
- 7 Постанова Кабінету міністрів України № 164 від 11 лютого 2010 р. «Про затвердження нормативів оптимального співвідношення культур у сівозмінах в різних природно-сільськогосподарських регіонах»
- 8 Про Порядок консервації земель: наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 26 квітня 2013 р. № 283 // Офіц. вісн. України. – 2003. – № 8. – Ст. 323

Навчально-методичне забезпечення

- 1 Пересоляк В.Ю. Регламентация сільськогосподарських земель. Конспект лекцій / В.Ю. Пересоляк, В.О. Романко, Т.Б. Марухнич – Ужгород: УжНУ «Говерла», 2021. – 112 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека ДВНЗ «Ужгородський національний університет », м.Ужгород вул. Університетська 14. цифровий репозитарій ДВНЗ <http://eprints.nubip.edu.ua/> - «УжНУ
2. Закарпатська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Ф. Потушняка, м. Ужгород, – Режим доступу: <http://biblioteka.uz.ua>
3. Джерела Інтернет

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р.

без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р.

без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20__ / 20__ н.р.

без змін; зі змінами (Додаток __).

(потрібне підкреслити)

протокол № __ від «__» _____ 20__ р. Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Прізвище ініціали)